

ORIGINAL ARTICLE

Received:2022/02/13

Accepted:2022/02/20

Validation and Development of the Iranian Family Instability Scale based on the Lived Experience of Women Who Experienced Extramarital Relationship: A Mixed Method Study

Zahra Ahmadi Ardkani(Ph.D.)¹, Hassan Zarei Mahmoud Abadi (P.hD.)², Ahmad Kalateh Sadati (P.hD.)³

1.PhD student in Family Counseling, Azad University, Yazd, Branch .

2.Corresponding Author:Associate professor,department of Psychology,Yazd university,Yazd,Iran.

Email :zareei_h@yahoo.com Tel:3531233570

3. Faculty member of Social Sciences Department, Faculty of Humanities, Yazd University, Yazd, Iran

Abstract

Introduction: Various studies have cited several reasons for the instability of the Iranian family, but what was missing was a native scale for such studies. Therefore, this study aims to validate the Iranian family instability scale based on the lived experience of women who experienced extramarital relationships.

Method: The present study utilized a mixed method. In the qualitative part of the study, semi-structured interviews were used to examine the lived experience of women who experienced extramarital relationships. The statistical population of the present study was women with extramarital affairs who referred to counseling centers in Yazd in 2020. By multi-stage cluster sampling, 540 subjects were selected. In this study, the marital adjustment and attitudes toward infidelity questionnaires were used.

Results: Exploratory factor analysis, Cronbach's alpha method, concurrent validity, and confirmatory factor analysis were used to investigate the factors extracted from the interviews, the reliability, the validity of the scale, and also the fit of the research conceptual model, respectively.

Conclusion: The results identify Iranian family instability factors in three levels and five subscales, including maternal role and religious myths, parenting knowledge, self-esteem and feelings of inferiority, relationship and aesthetic challenges, and apostasy and pre-relationship relationships. They are measured in a 35-question scale called "Iranian Family Instability Scale". The results of the present study show that the instrument of Iranian family instability has good validity and reliability and Cronbach's alpha of the whole scale is equal to 0.89.

Keywords: Extramarital Affairs, Iranian Family Instability, Women

Conflict of interest: The authors declared that there is no conflict of interest.

This Paper Should be Cited as:

Author: Zahra Ahmadi Ardkani, Hassan Zarei Mahmoud Abadi, Ahmad Kalateh Sadati .
Validation and Development of the Iranian Family InstabilityTolooebehdasht Journal.
2022;21(1):70-85 [Persian]

اعتباریابی و تدوین مقیاس بی ثباتی خانواده ایرانی مبتنی بر تجربه زیسته زنان با تجربه روابط فرازناشویی : یک مطالعه توکیبی

نویسنده‌گان : زهرا احمدی اردکانی^۱، حسن زارعی محمود آبادی^۲، احمد کلاته ساداتی^۳

۱. دانشجوی دکتری مشاوره خانواده، دانشگاه آزاد واحد یزد.

۲. نویسنده مسئول: دانشیار گروه روان شناسی و مشاوره دانشگاه یزد، یزد ایران.

Email:zarei_h@gmail.com

تلفن تماس : ۰۳۵۳۱۲۲۳۵۷۰

۳. استادیار گروه جامعه شناسی، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

طلوغ بهداشت

چکیده

مقدمه : پژوهش‌های مختلف دلایل گوناگونی را برای بی ثباتی خانواده ایرانی بر شمرده‌اند، اما آنچه در این میان مغفول مانده، مقیاسی بومی برای چنین بررسی‌هایی است، از این‌رو هدف پژوهش حاضر تدوین و اعتباریابی مقیاس بی ثباتی خانواده ایرانی بر اساس تجربه زیسته زنان با تجربه روابط فرازناشویی بود.

روش بررسی: روش پژوهش حاضر آمیخته بود. در قسمت کیفی پژوهش از مصاحبه‌های نیمه‌ساختار یافته برای بررسی تجربه زیسته زنان با تجربه روابط فرازناشویی استفاده شد. جامعه آماری پژوهش حاضر زنان دارای روابط فرازناشویی مراجعت کننده به مرآکر مشاوره شهر یزد در سال ۱۳۹۸ بود که با روش نمونه‌گیری خوش‌های چند مرحله‌ای ۵۴۰ نفر انتخاب شدند. در این پژوهش از پرسشنامه سازگاری زناشویی و نگرش به خیانت استفاده شد.

یافته‌ها: برای بررسی عوامل مستخرج از مصاحبه‌ها از روش‌های تحلیل عاملی اکتشافی، روش آلفای کرونباخ برای بررسی پایایی، روایی همزمان برای بررسی میزان روایی مقیاس و همچنین تحلیل عاملی تاییدی برای بررسی برآش مدل مفهومی پژوهش استفاده شد.

نتیجه‌گیری: نتایج عوامل بی ثباتی خانواده ایرانی را در سه سطح و پنج خرده مقیاس شامل: نقش مادرانه و اسطوره‌های مذهبی، فرزندپروری و دانش تربیتی والدین، عزت نفس و احساس حقارت، چالش‌های رابطه و زیبایی‌شناسی و جامعه‌گریزی و روابط پیش از ازدواج شناسایی می‌کنند. که در یک مقیاس ۳۵ سوالی با نام «مقیاس بی ثباتی خانواده ایرانی» مورد سنجش قرار می‌گیرند. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ابزار بی ثباتی خانواده ایرانی از روایی و پایایی مطلوبی برخوردار است و آلفای کرونباخ کل مقیاس برابر با ۰/۸۹ می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: روابط فرازناشویی، بی ثباتی خانواده ایرانی، زنان

دو ماهنامه علمی پژوهشی

دانشکده بهداشت یزد

سال بیست و یکم

شماره اول

فروردین و اردیبهشت

شماره مسلسل: ۹۱

تاریخ وصول: ۱۴۰۰/۱۱/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۰۱

مقدمه

مواردی است که با گرایش به رابطه فرازناشویی در زوجین مرتبط است (۷). بر همین اساس روابط فرازناشویی از آسیب زاترین مشکلاتی است که موجب از هم پاشیدگی زندگی زناشویی می شود. زنان و مردان هر دو می توانند رابطه خود را ترک کنند ولی اغلب زنان برای کسب محبت و روابط عاطفی که در زندگی زناشویی خود آن را تجربه نکردند اقدام به برقراری رابطه فرازناشویی می کنند (۸). هم چنین تحقیقات نشان داده است که روابط فرازناشویی عمدتاً با مشکلات رابطه و مشکلات سیستم زناشویی مانند ملال و خستگی در ازدواج، نارضایتی جنسی زناشویی، فقدان حمایت درازدواج، کیفیت زندگی پایین یا تعارض زناشویی مرتبط است (۹). نتایج نشان داده است که، مردان بیشتر به دلایل جنسی و تجربه هیجانات مرتبط با مسایل جنسی اقدام به برقراری روابط فرازناشویی می کنند و زنان برای کسب رضایت و ناکامی در رضایت زناشویی این اقدام را انجام می دهند (۱۰). عمدترين دلایل اين نوع گرایشها تعارض های رابطه و سطح پایین کیفیت و رضایت زناشویی است (۱۱). علاوه بر ویژگی های فردی و شخصیتی که می تواند با گرایش به روابط فرازناشویی در ارتباط باشد عوامل فرنگی نیز به عنوان یک عامل اثربخش در گرایش به روابط فرازناشویی مطرح است (۱۲). به این صورت که گزارش دادند در زوج هایی که از فرهنگ های مختلف بودند درصد گرایش به روابط فرازناشویی به طور چشم گیری از زوج هایی که فرهنگ مشابه داشتند بالاتر است. دینداری نیز به عنوان دیگر عوامل که نقش تعهد در آن بارز است به عنوان یکی از عوامل فرهنگی می تواند با گرایش و یا عدم گرایش به روابط فرازناشویی در ارتباط باشد. به طور کلی نتایج نیز نشان

رکن اساسی جامعه و کانون اصلی رشد و تعالی انسان خانواده است. پیوند زناشویی مرد و زن این نهاد مقدس را به وجود می آورد (۱). در نیمه پایانی قرن اخیر، ازدواج تحت تاثیر عوامل متعددی با توجه به تغییرات فرهنگی ایجاد شده است که این تغییرات روابط معهدهای افراد را دستخوش تغییر قرار داده است (۲). از جمله این عوامل می توان به روابط فرازناشویی (extramarital relation) اشاره کرد که زندگی زناشویی را در افراد با چالش مواجه کرده است (۳). روابط فرازناشویی زندگی خانوادگی افراد را با چالش و تنفس مواجه می کند و می تواند سلامت روان اعضای خانواده و به خصوص زن و مرد را با مشکل روپرتو کند (۴). به عبارتی می توان این نکته را مدنظر قرار داد که روابط فرازناشویی یکی از دلایل عدمه جدایی و طلاق میان زوجین است (۵). عوامل بسیاری می تواند در ایجاد روابط فرازناشویی مرتبط باشد؛ که از این بین می توان به: جنسیت، دینداری، ارزیابی رضایت از رابطه زناشویی و سهل گیری در روابط فرازناشویی اشاره کرد (۶). روابط فرازناشویی موجب می شود فرد آسیب دیده اغلب با واکنش های عاطفی منفی، به رابطه و خود بنگرد و در اغلب موارد منجر به قطع رابطه با شریک عاطفی می گردد. افراد بالنگیزه های مختلفی اقدام به برقراری رابطه ای خارج از رابطه زناشویی می کنند که مشکلات بین زوجین می تواند یکی از دلایل عدمه آن باشد که افراد برای گریز از این مشکلات فضای امن را در بیرون از منزل جستجو می کند. مسایل جنسی، عدم جذابیت شریک جنسی و عاطفی، سبک های دلبستگی، مشکلات عاطفی در رابطه زناشویی و ویژگی های شخصیتی از جمله

استفاده شد. بدین ترتیب شهر یزد به پنج ناحیه شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز تقسیم شده و در هر منطقه به صورت تصادفی شش خیابان انتخاب شد. از هر خیابان به طور تصادفی چهار کوچه انتخاب شده و از هر کوچه به صورت تصادفی ۱۵ خانه انتخاب شد. در نهایت تعداد ۵۵۰ پرسشنامه روی افراد انتخاب شده اجرا شد. از آنجا که هدف پژوهشگر مصاحبه با زنان دارای سابقه روابط فرازناسویی بودند، پژوهشگر به این مراکز مشاوره مراجعه کرده و از بین افرادی که مایل به همکاری بودند، در صورت کسب معیارهای ورود، آنها را دعوت به مصاحبه می‌کرد. محل مصاحبه‌ها در یکی از کلینیک‌های مشاوره بود. و در مرحله بعدی، با استفاده از روش نمونه‌گیری نظری، گروه نمونه نهایی تعیین شد. در مراحل بعدی پژوهش، با شکل گیری مقوله‌ها، پژوهشگر به دنبال گسترش و تکمیل مقوله‌های بدست آمده بوده و نمونه‌گیری به کanal های خاص محدود می‌شود. در پژوهش حاضر، ابتدا هدف پژوهشگر دستیابی به کدهای بازبوده و نمونه‌گیری بدون محدودیت تا زمان شکل گیری مقوله‌ها ادامه یافت. با شکل گیری مقوله‌های اولیه، پژوهشگر جهت تکمیل و توصیف دقیق آنها، نمونه‌گیری را ادامه داده و زمانی که مقوله‌ها اشباع شد، کار نمونه‌گیری نیز به اتمام رسید. به عبارت دیگر، منطق نمونه‌گیری در مراحل پایانی، تکمیل مقوله‌ها بوده است. هم چنین در پژوهش حاضر از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته استفاده شد. پس از تحلیل اولین مصاحبه، این سوالات و مفاهیم جای خود را به مفاهیمی دادند که از داده‌ها استخراج شده بود و مبنای گردآوری داده‌ها در مرحله بعد شدند. فرایند مصاحبه و تحلیل اطلاعات تا رسیدن به نقطه اشباع نظری ادامه پیدا کرد؛ نقطه‌ای

داده است که، در دهه اخیز سطح بارداری دینداری برای تعهد در رابطه زناشویی نیز کاہش یافته است (۱۳). به این ترتیب با توجه به پژوهش‌های جدید در ارتباط با مسئله روابط فرازناسویی این مهم باید در کشور ما مورد بررسی عمیق فرهنگی قرار گیرد. علاوه بر دلایل مذکور، در جامعه ایرانی به دلیل مسائل فرهنگی و اجتماعی هنوز بسیاری از عوامل روابط فرازناسویی ناشناخته مانده است لذا با توجه به اینکه در سال‌های اخیر پدیده روابط فرازناسویی رواج بیشتری یافته است و یکی از مسائلی است که زوجین با آن روبرو هستند. تلاش محقق در پژوهش حاضر بر آن است تا با بررسی تجربه زیسته‌ی زنانی که سابقه روابط فرازناسویی را دارند به شناخت ریشه‌ها و علل این روابط در جهت ساخت و اعتباریابی مقیاسی برای سنجش بی ثباتی خانواده ایرانی بپردازد. به نوعی پژوهش حاضر در پی پاسخ به این سوال است که زمینه‌های بی ثبات کننده‌ی خانواده که منجر به گرایش به روابط فرازناسویی در زنان ایرانی می‌شود کدامند؟

روش بورسی

پژوهش حاضر به لحاظ هدف بنیادی می‌باشد. در پژوهش حاضر، رویکرد آمیخته با راهبرد اکتشافی به کار گرفته شده است. در این شیوه، نتایج مرحله اول پژوهش (کیفی) باعث روشن شدن نتایج مرحله دوم (كمی) شده است. جامعه آماری شامل کلیه زنان دارای سابقه روابط فرازناسویی شهر یزد مراجعته کننده به کلینیک‌های مشاوره و روانشناسی در سال ۱۳۹۸ بودند. برای انتخاب نمونه در مرحله کیفی پژوهش، از دو روش نمونه‌گیری هدفمند و نمونه‌گیری نظری استفاده شد. در این پژوهش از شیوه نمونه‌گیری خوش‌های چند مرحله‌ای

(گویه‌های ۱، ۲، ۳، ۵، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵) رضایت دو نفری (گویه‌های ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳ و ۳۱) و همبستگی دو نفری (گویه‌های ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸) و ابراز محبت (گویه‌های ۴، ۶، ۲۹، ۳۰). نمره کل مجموع سوالات بین ۰ تا ۱۵۱ است. نمرات بالاتر نشان دهنده رابطه بهتر است. پایایی کل مقیاس با آلفای کرونباخ $\alpha = 0.96$ ، از همسانی درونی قابل توجهی برخوردار است. همسانی درونی خردۀ مقیاس‌ها خوب تا عالی است: رضایت دو نفری: 0.94 ، همبستگی دو نفری: 0.81 ، توافق دو نفری: 0.90 و ابراز محبت: 0.73 است. فلاخ زاده و ثانی (۱۴) نیز در پژوهش خود پایایی این مقیاس را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $\alpha = 0.81$ بدست آوردند که حاکی از همسانی درونی بالای آن است. پایایی این مقیاس در این پژوهش با آلفای کرونباخ $\alpha = 0.93$ بدست آمد و نشان از پایایی بالای مقیاس است.

پرسشنامه نگرش به خیانت (روابط فرازنشویی): این پرسشنامه توسط واتلی (۱۵) طراحی و اعتباریابی شده است، این پرسشنامه شامل ۱۲ گویه بسته پاسخ بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت می‌باشد، این پرسشنامه توسط سیدعلی تبار و همکاران (۱۶) اعتباریابی شده است. سوالات ۲ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۱۲ به صورت معکوس نمره گذاری می‌شوند. حداقل و حداً کثر امتیاز این پرسشنامه ۱۲ و ۸۴ می‌باشد. هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسشنامه بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر پذیرش خیانت و نگرش مثبت به خیانت خواهد بود و بالعکس. در پژوهش واتلی (۱۵)، پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $\alpha = 0.80$ محاسبه شده است. جهت بررسی روایی این آزمون در ایران، از روایی ملاکی از (نوع واگرایی) استفاده شده

در جریان شکل‌گیری مقوله که تحلیل منجر به یافتن ویژگی جدید، ابعاد تازه و یا روابط جدید نمی‌شود. در مرحله کمی پژوهش، از روش همبستگی همراه با روش تحلیل مسیر استفاده شده است. پس از مصاحبه با زنان دارای تجربه رابطه فرازنشویی با رسیدن به ۱۵ نفر حد اشباع در این مرحله از داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها، یک مقیاس ۴۰ سوالی ساخته شد. بدین ترتیب که ابتدا برای هر یک از مقوله‌ها ۸ گویه طراحی شد و در جدول ارزیابی متخصصان قرار گرفت. سپس این جدول برای ۹ نفر از متخصصان (دارنده مدرک دکتری در رشته‌های مشاوره (۴)، روانشناسی (۳نفر) و روانسنجی (۲نفر) ارسال شد. در نهایت برای هریک از مقوله‌ها، ۶ الی ۷ گویه که مورد توافق اکثربت قرار داشتند، انتخاب شد. مقیاس طراحی شده ۳۵ سوال داشت که مجدداً مورد تایید ۴ نفر از متخصصان رشته مشاوره قرار گرفت. پس از بررسی روایی صوری مقیاس توسط متخصصان، مطالعه مقدماتی روی ۱۰۰ نفر از زنان متاهل انجام گرفت و پس از بازبینی مجدد گویه‌ها، روی ۵۵ نفر از زنان متاهل ساکن شهر یزد اجرا گردید و روایی و پایایی آن مورد بررسی قرار گرفت. به منظور ساخت و اعتباریابی مقیاس بی ثباتی خانواده ایرانی، از روش تحلیل عملی اکتشافی، تحلیل عملی تاییدی، تحلیل همبستگی پرسون و آلفای کرونباخ استفاده شد. همچنین به منظور ارائه مدل، با استفاده از نرم افزار lizrel، روش تحلیل مسیر اجرا شد.

روش بررسی

پرسشنامه سازگاری زناشویی (DAS): این مقیاس دارای ۲۲ گویه است که توسط اسپنیر طراحی شده است. این مقیاس دارای ۴ خردۀ مقیاس می‌باشد که عبارتند از، توافق دو نفری

جداول ۱ و ۲ گزارش شده‌اند؛ شامل نظرات و تجاري است که از منظر مشارکت کنندگان در پژوهش برای بستر سازی برای تجربه روابط فرازناشوبي مهم و اساسی به شمار می‌روند.

هم چنین روایي پرسشنامه بي ثباتي خانواده ايراني در چند مرحله مورد بررسی قرار گرفت. در مرحله اول، پرسشنامه استخراج شده از داده‌های کيفي که ۱۲ عامل اصلی، ۷ خرده مقیاس و ۴۰ سوال داشت، به منظور تعیین روایي صوري مورد بررسی و تاييد متخصصان (۳ عضو هيات علمي گروه مشاوره و ۲ دانشجوی دكتري) قرار گرفت.

در مرحله دوم، پس از انجام مطالعه مقدماتي و بازيبياني مجدد گوييه ها، پرسشنامه مذكور روی ۵۵۰ نفر از زنان متاهل ساكن شهر يزد اجرا شد و با رعایت پيش فرض هاي تحليل عاملي، جهت بررسی ساختار عاملي توسط نرم افوار SPSS نسخه ۲۵ مورد تحليل قرار گرفت. در اين مرحله از تحليل عاملي اكتشافي به روش حداکثر درست نمایي با چرخش واريماكس در سطح ماده استفاده شد.

نتایج آزمون‌های میزان کفایت نمونه برداری کی سر / می یر / الکین (KMO) (۰/۹۰) و آزمون کرویت بارتلت ($p < ۰/۰۰$)، نشان داد که ماده‌های مقیاس، توانایی عامل شدن را دارا هستند. نمودار سنگريزه و مقادیر ارزش‌های ویژه بالاتر از يك نشان داد که ۵ عامل قابل استخراج می‌باشند. بدین ترتیب از پرسشنامه اولیه، ۵ گوییه (که همبستگی بسیار کمی باهم داشتند و در تحلیل عاملي اكتشافي مورد تاييد واقع نشدند) حذف شد و خرده مقیاس‌ها به ۵ تا کاهش یافت. هم چنین به برخی از عامل‌ها و خرده مقیاس‌ها نیز نام‌های جدیدی اختصاص داده شد. همان طور که اطلاعات جدول فوق نشان

است. به همين منظور، پرسشنامه جهت گيري مذهبی آپورت به کار گرفته شد. روایي و اگرا با جهت گيري مذهبی درونی، ۰/۲۹ و با جهت گيري مذهبی بیرونی ۰/۱۶ به دست آمد (۱۶).

یافته‌ها

از آن جا که در اين پژوهش از رویکرد کيفي استفاده شده است و به منظور تحليل داده‌ها از روش کدگذاري استفاده شده است، به تبع آن مرحله تحليل داده‌ها همگام با جمع آوري داده انجام شده است. افراد نمونه پژوهش با استفاده از نمونه گيري هدفمند انتخاب شده‌اند و بعد از مصاحبه با فرد دوازدهم با وجود رسيدن به نقطه اشباع گرددآوري داده‌ها متوقف نشد و ۳ مصاحبه دیگر نيز انجام شد تا محقق اطمینان حاصل کند که هیچ داده دیگری استخراج نمی‌شود. مدت زمان رابطه فرازناشوبي افراد نمونه به ترتیبی بود که ۴ نفر از آن‌ها ۱ سال در گير روابط خارج از خانواده بوده، ۳ نفر از آن‌ها به مدت ۲ سال، دو نفر دیگر به مدت ۳ سال و ۴ نفر از آن‌ها کمتر از يك سال و دو نفر از آن‌ها بين ۲ تا ۳ سال در گير رابطه فرازناشوبي بوده‌اند. همچنین وضعیت زندگی اين افراد در حال حاضر به گونه‌ای بود که ۵ نفر از آن‌ها طلاق گرفته، ۲ نفر در شرف طلاق، ۳ نفر تحت درمان و الباقی در حال زندگی با همسر خود بودند. به اين ترتیب در ادامه به بررسی و تحليل داده‌های پژوهش پرداخته شده است. بر اساس مصاحبه‌های انجام شده و از طريق کدگذاري، طبقه‌بندي و تفسير و تاويل پاسخ شرکت کنندگان یافته‌ها در ۴ بعد کلی خانواده و فرزند پروری، نگرش‌های جنسیتی - فرهنگی، مسائل بین فردی و درون فردی طبقه‌بندي شدند. خانواده و فرزند پروری و نگره‌های جنسیتی - فرهنگی و زير مضامون‌های ادراك شده از آن در

از عوامل ۱۲ گانه مطرح شده در مرحله کیفی، پنج عامل در تحلیل باقی مانده و عوامل دیگر به علت همبستگی ضعیف بین گوییها، توان عامل شدن نداشته و از تحلیل حذف شد. برخی از گوییهای مربوط به دیگر عوامل اصلی نیز با سایر عامل‌ها ادغام گردید. در مرحله سوم، روایی ملاکی پرسشنامه از طریق روایی همزمان (اجرای همزمان با پرسشنامه سازگاری زناشویی اسپانیز و مقیاس نگرش به روابط فرازنشویی روی نمونه ۱۰۰ نفری) مورد بررسی قرار گرفت. و سپس همبستگی بین خرده مقیاس‌ها اندازه‌گیری شد همبستگی بین خرده مقیاس‌ها و مقیاس‌های سازگاری زناشویی و رضایت زناشویی معنadar می‌باشد. مقدار همبستگی‌های گزارش شده، حاکی از روایی همزمان بسیار مطلوب پرسشنامه بی ثباتی خانواده ایرانی می‌باشد. سپس، با بررسی گویی‌های باقی مانده، تعداد مولفه‌های باقی مانده هریک از خرده مقیاس‌ها مشخص شد و به منظور تعیین پایایی، از روش ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد.

جدول ۱: مضمون‌ها، واحدهای معنایی حمایت کننده حاصل از کدگذاری مصاحبه‌ها

مفهوم اصلی	مفهوم فرعی	کدهای اولیه
خانواده و فرزند پروری	سبک‌های فرزندپروری	استرس، فشار و بی‌نظمی همیشه توی رفتار والدینم بود / عدم تأمین عاطفی، مالی / هیچ وقت دوستی پایدار نداشتم / بد تنظیمی هیجانی / تعصّب
انگارانه	استبدادی و سهل	سبک تربیتی نادرست / بشدت مقایسه‌ام می‌کردند / عدم آموزش مسائل جنسی / همیشه می‌گفتم من باید بعداً بجهه‌های روجور دیگهای تربیت کنم
نگره‌های جنسیتی - فرهنگی	نقش مادرانه و اسطوره‌های مذهبی	اسطوره‌های سنتی / نقش پذیری‌های جنسیتی / فکر می‌کردم فقط باید مادر بچه باشم و تازه فهمیدم می‌شد بدون ازدواج هم روابط خوبی داشت همیشه می‌گفتن باید مثل حضرت زهرا (ص) باشی / همیشه الگوی ما ائمه بودن
دو ماهنامه علمی پژوهشی طبیع بهداشت یزد	اجتماع گریزی و روابط پیش از	گریز از روابط اجتماعی پیش از ازدواج / هیچ رابطه‌ای نداشتم / اگر سلام هم می‌کردم با کسی احساس گناه داشتم / اصلاً توی خیابون احساس خطر

ازدواج می کردم همیشه حتی بعد ازدواج / من ترجیح می دادم یه دوست داشته باشم تا همسر / توی مجردی ام هم روابط زیادی داشتم.

جدول ۲: مضامین، زیرمضمون‌ها، واحدهای معنایی حمایت کننده حاصل از کدگذاری مصاحبه‌ها

مفهوم اصلی	مقولات فرعی	کدهای اولیه
مسئائل درون فردی	عزت نفس «وابستگی‌های متعدد» «روابط زیادم قبل ازدواج باعث شده اصلاً نتونم به یه نفر قانع باشم» «در برخورد با مردان هیچ‌گونه عزت نفسی ندارم» «فکر می‌کنم واقعاً آدم ضعیفی هستم»	
احساس حقارت	«نسبت به دیگران خیلی عقبم» «دوستان زیادی دارم که خیلی حال و روزشون خوبه و من کلاً احساس حقارت می‌کنم» «جران افراطی» «مقابله با اضطراب»	
	«من مريض نیستم، ولی خیلی بد رفتار می‌کنم» «با همسرم خیلی با عصبانیت و تندی برخورد می‌کنم» «آشفته‌ام» «فکر می‌کنم بين فکر و عمل خیلی فاصله هست»	

جدول ۳: مضامین، زیرمضمون‌ها، واحدهای معنایی حمایت کننده حاصل از کدگذاری مصاحبه‌ها

مفهوم اصلی	مقولات فرعی	کدهای اولیه
مسئائل بین فردی	چالش‌های رابطه «کیفیت زندگی پایین» «عدم علاقه به همسر» «بدینی و سخت‌گیری همسر» «ناتوانی اقتصادی همسر» «ارتباط کلامی ضعیف» «عدم بخشدگی و گذشت» «نبود دغدغه‌های مشترک» «عدم اعتماد متقابل» «کمبودهای مدام	
معیارهای زیایی مالی		«مالی»
شناسی	«شلختگی» «چاقی و ورزش نکردن» «عدم آراستگی و توجه به لباس پوشیدن» «ظاهر نامتناسب همسر» «تحقیر من بخاطر رنگ پوستم» «همسرم منو بخاطر قد کوتاهم تحقیر می‌کرد» «مدام سرزنش شدم بخاطر نحوه حرف زدنم»	

جدول ۴: واریانس های تبیین شده توسط هریک از عامل های پنجمگانه در تحلیل عاملی اکتشافی

عامل ها	مقادیر استخراج شده قبل از چرخش واریماکس	مقادیر استخراج شده بعد از چرخش واریماکس	چالش های رابطه و زیبایی شناسی
واریانس واریانس تراکمی شده	درصد واریانس تبدیل شده	درصد واریانس تراکمی شده	
۱۶/۰۹	۱۶/۰۹	۱۰/۷۸	۲۳/۵
۲۴/۰۳	۱۱/۳۹	۶/۴۵	۲۹/۱۵
۲۹/۲۶	۱۰/۳۱	۷/۱۲	۳۱/۰۹
۳۲/۱۴	۶/۰۸	۵/۴۴	۳۱/۷۳
۳۱/۱۹	۷/۶۳	۸/۰۶	۳۳/۴۱
			۵/۲۱
			۴/۰۳
			۳/۰۹
			۷/۲۳
			۴/۱۲
			۷/۲۳
			۴/۰۳
			۱۵/۰۸

جدول ۵: ضرایب آلفای کرونباخ خرده مقیاس های پرسشنامه بی ثباتی خانواده ایرانی

آلفای کرونباخ	مولفه ها	آلفای کرونباخ	خرده	مقیاس ها
۰/۷۲	دostan خانوادگی که در گیر مساله خیانت بوده اند.	۰/۷۸	جامعه گریزی و	
۰/۸۹	الگو گیری		روابط پیش از	
۰/۶۴	داشتن دوستان مجرد		ازدواج	
۰/۵۹	فشار اجتماعی			
۰/۷۵	بدون این رابطه حس می کنم عقب افتاده ام			
۰/۷۱	دوستان با سابقه روابط فرازنشوی			
۰/۸۹	شلختگی			
۰/۷۳	تغیرات اجتماعی و شکاف نسلی			
۰/۵۸	عدم رضایت جنسی	۰/۸۴	چالش های رابطه	
.۰/۷۴	کیفیت زندگی پایین		و زیبایی شناسی	
.۰/۷۳	عدم علاقه به همسر			
.۰/۷۵	بدینی و سخنگیری همسر			
.۰/۷۱	ناتوانی اقتصادی همسر			

۰/۶۱	ارتباط کلامی ضعیف بین زن و شوهر	
۰/۷۷	عدم احترام متقابل	
۰/۵۹	ناتوانی اقتصادی همسر	
۰/۷۹	بی تدبیری همسر	۰/۷۹ عزت نفس و احساس حقارت
.۸۸	عدم دوراندیشی در مرور رابطه توسط همسر	
.۸۷	رشد شناختی و هوش هیجانی ضعیف	
۰/۸۶	وابستگی های متعدد پیش از ازدواج	
۰/۶۷	عزت نفس	
.۷۲	احساس حقارت	
.۵۴	عادی شدن احساس گناه	
۰/۷۴	نارضایتی از خانواده همسر	۰/۷۹ فرزند پروری و دانش تربیتی والدین
.۷۴	دخلالت در امور شخصی	
.۷۸	رفت و آمد زیاد	
۰/۷۹	سبک تربیتی نادرست	
۰/۷۹	عدم تامین عاطفی، مالی	
۰/۷۷	عدم اجازه برای ایجاد دوستی های پایدار حتی با همجنس ها	
۰/۷۸	استرس، فشار و بی نظمی در همه جوانب زندگی	
۰/۷۱	مذهب برای زنها شرایط را سخت کرده	۰/۷۴ نقش مادرانه و اسطوره های مذهبی
۰/۷۳	مذهب دلیل سختگیری های تربیتی به دخترهاست	
۰/۶۵	فردی بودن مذهب	
۰/۶۹	احساس عدم شادی در زندگی	
۰/۷۸	نارضایتی از زندگی	
.۸۱	نامیدی از تغییر	
	۰/۸۹	کل مقیاس

ضریب تاثیر عامل ها بر خرده مقیاس های مربوطه، با استفاده از نرم افزار lizrel روش تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم اجرا شد. با توجه به حجم زیاد نمونه این آزمون معنادار شد (درجه آزادی = ۴۷۴) که نشان می دهد مدل با داده های موجود برازش دارد. جذر میانگین مجذورات باقی مانده استاندارد (RMSR). ارزش های عددی کمتر از ۰/۰۵ برای این شاخص به عنوان

همان طور که در جدول ۵ مشاهده می شود، همه خرده مقیاس ها از ضریب آلفای بسیار بالایی برخوردار بوده و در بین مولفه ها نیز، به جز مولفه های، رضایت جنسی، دوستان مجرد، عدم شادکامی و فشار اجتماعی و عادی شدن احساس گناه، بقیه دارای ضریب آلفای بالاتر از ۰/۷۰ می باشند. هم چنین به منظور تعیین روایی سازه هریک از مولفه های باقی مانده و تعیین

می شد، که شکل دهنده سوال اول پژوهش یعنی شاخص های بی ثباتی خانواده ایرانی کدامند؟ و هدف دوم پژوهش که عبارت بود از ارائه مدل بی ثباتی خانواده ایرانی مبتنی بر بافت فرهنگی - اجتماعی و سنجش آن که سوال دیگر پژوهش را ناظر بر اینکه مدل حاصل از شاخص های بی ثباتی خانواده چگونه است را شکل می داد. به منظور دستیابی به این دو هدف اساسی تلاش شد تا با استفاده از روش پژوهش کمی و کیفی (روش آمیخته) اطلاعات مورد نیاز گردآوری و مورد تجزیه و تحلیل واقع شود.

به منظور رسیدن به پاسخی برای هدف اساسی دوم پژوهش حاضر، در ابتدا بر اساس داده های بدست آمده از بخش کیفی پژوهش، مقیاسی تحت عنوان مقیاس سنجش بی ثباتی خانواده ایرانی تهیه و شاخص های برازش آن اعتبار سنجی شد. در ادامه پژوهش ابزار طراحی شده با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس و بر اساس حجم نمونه محاسبه شده در مدلسازی بر روی ۵۵۰ نفر از زنان شهر یزد اجرا شد و حجم داده های لازم برای بررسی و آزمون مدل مفهومی مورد نظر برای بی ثباتی خانواده ایرانی جمع آوری گردید. اطلاعات به دست آمده در این بخش با استفاده از نسل دوم روش های تحلیل مدلسازی معادلات ساختاری یعنی روش حداقل مربعات جزئی مدل اکتشافی و سپس مدل تاییدی بررسی و تحلیل شد. نتایج بدست آمده از تحلیل نتایج مدلسازی معادلات ساختاری مشخص کرد که مجموعه شاخص های برازش کلی برای مدل نهایی در دامنه بسیار مطلوبی قرار دارند. این بدان معناست که شواهد کافی برای رد مدل مفهومی ارته شده وجود نداشته است. در میان شاخص های بدست آمده به ترتیب اهمیت و اولویت

شاخصی از برازش مدل در نظر گرفته می شود کمیت به دست آمده برای این شاخص در پژوهش حاضر 0.04 است که نشان دهنده برازش مناسب مدل است. جذر میانگین مجدورات خطای تقریب (RSMEA) از آن جا که این شاخص در این مطالعه 0.09 است می تواند از برازش بسیار خوب مدل با داده ها حکایت داشته باشد. شاخص نرم شده برازنده (NFI). مقادیر بین 0.90 تا 0.95 است و بر این اساس مدل پیشنهادی با داده ها برازش قابل قبولی دارد ($NFI = 0.95$). شاخص نرم نشده برازنده (NNFI). برای این شاخص نیز مقادیر بزرگتر یا مساوی 0.90 از برازش مدل حکایت دارد بنابراین، مقدار 0.97 حاصل نشان از برازنده مدل دارد. از آن جا که مدل پیشنهادی، با 0.98 CFI، برازش خوبی با داده ها دارد. شاخص نیکویی برازش (GFI). برای مدل پیشنهادی این شاخص 0.97 به دست آمد که نشانگر یک برازش خوب است. شاخص تعديل شده برازنده (AGFI) که ارزش عددی این شاخص در پژوهش حاضر به این حداقل رسیده است و در نتیجه مدل برازش دارد. با توجه به اینکه غالب شاخص ها از برازش مناسب مدل با داده های موجود حکایت دارند، می توان نتیجه گرفت که مدل پیشنهادی مدلی برازنده است. به این ترتیب با توجه به شاخص های برازش قابل قبول برای تحلیل عاملی تاییدی مدل مفهومی بدست آمده از مطالعه حاضر در ارتباط با بی ثباتی خانواده ایرانی مورد تایید قرار می گیرد و می توان از این مقیاس برای سنجش بی ثباتی خانواده ایرانی بهره جست.

بحث و نتیجه گیری

مطالعه حاضر با دو هدف عمده و اساسی در ابتدا شکل گرفت. که شناخت شاخص های بی ثباتی خانواده ایرانی را شامل

از این پدیده با زنان دارای تجربه روابط فرازناشویی مصاحبه شد و نتایج آن‌ها از طریق کدگذاری مصاحبه‌ها بررسی و درنهایت مؤلفه‌های بدست آمده با ارائه شاهد مثال‌هایی از مصاحبه شوندگان مستند شد. به طور کلی زنان مصاحبه شونده هر یک برای تجربه زیسته خود از خیانت و روابط فرازناشویی دلایل متعددی را ذکر کردند. اما آنچه بسیار اهمیت داشت این موضوع بود که در میان پاسخ‌های زنان شرکت کننده در پژوهش برخی عوامل مشترک وجود داشت که نشان‌دهنده‌ی ادراک مشترکی از روابط فرازناشویی در زنان است. به طور کلی زنان اغلب روابط فرازناشویی را برآیند چالش‌های درون رابطه و نبود ادراک مشترک از زندگی می‌دانند که این عوامل در کنار بسیاری دیگر از مؤلفه‌های شناسایی شده در پژوهش‌های مختلف نشان دهنده‌ی تایید این دریافت است. به عنوان مثال پژوهش زهراکار و همکاران (۱۷) نشان داد که علل زمینه ساز خیانت زناشویی شامل کسالت بار شدن زندگی بعد از کشف یکدیگر، ضعف‌های ذاتی ازدواج، آسیب‌پذیری در زمان سوکوب شدن نیاز جنسی یا عاطفی، تحول جامعه، علل نگهدارنده خیانت شامل تمايل به تجربه کردن هیجان، سلب مسئولیت رفتار خود و تاکید بر ویژگی‌های همسر، کسب خلاقیت بسیار در بدست آوردن زمان برای رابطه و پنهان کردن آن، کسب شجاعت به خاطر کشف ویژگی‌های جدید در خود و پاسخ به خیانت شامل میل به طلاق، ترمیم آشیانه، تحمل فشار روانی می‌شود. این نتایج همسو با یافته‌های پژوهش حاضر نشان دهنده‌ی این است که زنان به طور کلی ادراکی متمنکز بر عناصر رابطه از روابط فرازناشویی دارند و معتقدند که مکانیسم‌ها و سازوکارهای موجود در یک رابطه اگر به درستی

اثربخشی در شکل‌گیری بی‌ثباتی خانواده ایرانی، چالش‌های رابطه و زیبایی شناسی دارای ضریب تاثیر مستقیم (۰/۴۳) و (۰/۱۹) بر عزت نفس و احساس حقارت و فرزند پروری و نبود دانش تربیتی است.

همچنین این سازه به طور غیر مستقیم و از طریق عزت نفس و احساس حقارت و فرزند پروری و نبود دانش تربیتی دارای ضریب تاثیر ۰/۲۳ بر بی‌ثباتی خانواده ایرانی است. هم‌چنین جامعه گریزی و روابط پیش از ازدواج به صورت مستقیم بر فرزند پروری و نبود دانش تربیتی و عزت نفس و احساس حقارت دارای ضریب تاثیر ۰/۲۲ و ۰/۲۹ می‌باشد. همچنین این سازه به صورت غیرمستقیم بر بی‌ثباتی خانواده ایرانی از طریق سازه‌های نهان به اندازه ۰/۳۹ تاثیرگذار است. همچنین نقش مادرانه و اسطوره‌های مذهبی به صورت مستقیم دارای ضریب تاثیر ۰/۲۱ و ۰/۲۴ بر عزت نفس و احساس حقارت و فرزند پروری و نبود دانش تربیتی است. و به صورت غیر مستقیم ضریب تاثیر ۰/۳۷ را بر بی‌ثباتی خانواده ایرانی دارد. همچنین عزت نفس و احساس حقارت نیز به ترتیب دارای ضریب تاثیر مستقیم بر بی‌ثباتی خانواده ایرانی به مقدار ۰/۲۸ و ۰/۴۸ می‌باشد.

به این ترتیب می‌توان مشاهده کرد که نقش مادرانه و اسطوره‌های مذهبی، چالش‌های رابطه و زیبایی‌شناسی و همچنین جامعه گریزی و روابط پیش از ازدواج هم به صورت مستقیم و هم به صورت غیرمستقیم از طریق تاثیرگذاری بر عزت نفس و احساس حقارت و فرزند پروری و نبود دانش تربیتی می‌توانند بر بی‌ثباتی خانواده ایرانی تاثیرگذار باشند. به منظور بررسی ادراک زنان از روابط فرازناشویی برای رسیدن به تحلیل جامعی

دoustی‌های پایدار، استرس، فشار و بی‌نظمی در همه جوانب زندگی بدست آمد. هر یک از مؤلفه‌های فوق نشان می‌دهد که فرزندپروری و نبود دانش تربیتی به عنوان یک شاخص توانایی پیش‌بینی بی‌ثباتی خانواده را در ایران دارد. به این صورت که ضعف در هر یک از مؤلفه‌های بدست آمده می‌تواند زمینه‌های آسیب و بی‌ثباتی را برای خانواده ایرانی فراهم کند. بخش کیفی پژوهش حاضر با رویکرد تحلیل مضمون و با هدف شناسایی عوامل بسترساز روابط فرازنashوی در زنان انجام شد. تحلیل مصاحبه‌های انجام شده با افراد نمونه عوامل بسیاری را در سطوح فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، فردی، و میان‌فردی نشان داد که در چهار مضمون اصلی فرزند پروری و نبود دانش تربیتی، نگره‌های جنسیتی - فرهنگی، مسائل فردی و مسائل میان‌فردی کاهش داده شد یافته‌های بدست آمده از مطالعه‌ی حاضر نشان می‌دهد که تجربه شرکت‌کنندگان از روابط فرازنashوی و همچنین زندگی در بافتی فرهنگی که عوامل زمینه‌ای و بسترهای متفاوتی را برای شروع این روابط فراهم می‌کند موجب گرایش آنان به تجربه روابط فرازنashوی شده است. برای دستیابی به شاخص‌های مقیاس بی‌ثباتی خانواده ایرانی با استفاده از روش پژوهش حاضر در نهایت با تکمیل مصاحبه‌ها و رسیدن به تحلیل نهایی شاخص‌های مقیاس بی‌ثباتی خانواده ایرانی در سه سطح و هشت مؤلفه شناسایی شدند. به این ترتیب که برای سطح خانواده و فرزند پروری مؤلفه‌های اجتماع‌گریزی و روابط پیش از ازدواج، نقش مادرانه و اسطوره‌های مذهبی، دانش تربیتی والدین و سبک فرزند پروری شناسایی شد. برای سطح مسائل درون فردی ابعاد عزت نفس و احساس حقارت، و طرحواره‌های جنسیتی شناسایی و در نهایت

کار نکنند می‌توان انتظار داشت که روابط فرازنashوی نیز پدیدار شود. در این رابطه پژوهش حاضر نیز با تاکید بر نوع خاص تجربه زنان از روابط فرازنashوی پنج درون مایه اصلی را مد نظر قرار دارد که شامل آشفتگی شدید جسمانی و روانی، احساسات ناخوشایند، اشتغال فکری مداوم با چرایی رخداد، نابسامانی در رابطه با همسر پیمان شکن، سوگ و حسرت بود. بر اساس یافته‌های این مطالعه، پیامدهای منفی روابط فرازنashوی برای همسر آسیب دیده و برای کل خانواده بسیار عمیق و طولانی مدت است. به این ترتیب بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر در مصاحبه با زنان با تجربه روابط فرازنashوی می‌توان اشاره کرد که ادراک آنان از یک رابطه فرازنashوی رابطه‌ای است که بدون اطلاع همسر و با شکل‌های مختلفی خارج از خانواده صورت می‌گیرد که می‌تواند تجربه‌ای ناخوشایند، به همراه وسوسه‌های شدید ذهنی، بی‌میلی به رابطه‌ی اصلی و بسیاری از حالات دیگر باشد. در ادامه برای بررسی بیشتر و تدقیق مفهومی در جهت ایضاح تجربه‌ی زنان از علل گرایش به روابط فرازنashوی که توضیح دهنده‌ی تجربه خاص آنان است به بررسی سوال دوم پژوهش پرداخته می‌شود که به علل روابط فرازنashوی از نگاه زنان پرداخته است. متغیرهای مختلفی خانواده را به سمت بدکارکردی، تضعیف شدن و در نهایت فروپاشی سوق می‌دهند. بدین ترتیب برای یافتن جزئیات دقیق‌تر در تبیین یافته‌ها می‌توان به شاخص اول بدست آمده یعنی فرزند پروری و نبود دانش تربیتی اشاره کرد. در این مضمون، مؤلفه‌هایی همچون نارضایتی از خانواده همسر، دخالت در امور شخصی، رفت و آمد زیاد، سبک تربیتی نادرست عدم تامین مالی، عاطفی عدم اجازه برای برقراری

خانواده ایرانی به هر کدام با نمره کل مقیاس‌های فوق مورد سنجش قرار گرفت که نتایج نشان داد که همبستگی بین خوده مقیاس‌ها و مقیاس‌های سازگاری زناشویی و نگرش به خیانت معنادار می‌باشد. مقدار همبستگی‌های گزارش شده، حاکی از روایی همزمان بسیار مطلوب پرسشنامه بی‌ثباتی خانواده ایرانی می‌باشد. به این ترتیب می‌توان اشاره کرد که مقیاس بی‌ثباتی خانواده ایرانی از روایی همزمان مطلوبی برخوردار است. برآش مدل مفهومی استخراج شده از مطالعه‌ی حاضر نیز مورد بررسی قرار گرفت که نتایج آن نشان داد مدل مفهومی پژوهش حاضر مورد تایید قرار می‌گیرد که نتایج آن بصورت مختصر بررسی شده است. از آنجا که توان آماری این آزمون با افزایش حجم نمونه افزایش می‌یابد در نمونه‌های بزرگ تقریباً همیشه معنادار است و معناداری آن از تفاوت مدل ارائه شده با داده‌های واقعی و عدم برآش مدل حکایت دارد.

تعارض منافع

نویسنده‌گان این مقاله اعلام می‌دارند که هیچ گونه تضاد منافعی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی

از همه کسانی که ما را در انجام پژوهش و روند اجرای آن یاری کردنده صمیمانه تشکر و قدردانی می‌کنیم.

برای سطح مسائل بین فردی چالش‌های رابطه و معیارهای زیبایی شناسی مطرح شد. هر یک از مولفه‌های فوق در تجزیه و تحلیل آماری داده‌های پژوهش مقدار مشخصی از واریانس مقیاس بی‌ثباتی خانواده ایرانی را تبیین می‌کند. به این ترتیب که، عامل چالش‌های رابطه و زیبایی شناسی ۱۶/۰۹ درصد واریانس، عامل عزت نفس و احساس حقارت ۱۱/۳۹ درصد واریانس، عامل سبک فرزند پروری و دانش تربیتی والدین ۱۰/۳۱ درصد واریانس، عامل جامعه گرینزی و روابط پیش از ازدواج ۵/۶۶ درصد واریانس بی‌ثباتی خانواده ایرانی را تبیین می‌کنند. و در نهایت عامل نقش مادرانه و اسطوره‌های مذهبی ۷/۶۴ درصد از واریانس این سازه را تبیین می‌کند. این پنج عامل در مجموع ۵۱/۵ درصد از واریانس بی‌ثباتی خانواده ایرانی را تبیین می‌نمایند. بنابراین عامل چالش‌های رابطه و زیبایی شناسی که در بخش کیفی پژوهش ذیل عامل مسائل بین فردی بحث شد به عنوان مهم ترین شاخص بی‌ثباتی خانواده ایرانی برآورد شده و بیشترین مقدار واریانس بی‌ثباتی خانواده ایرانی را به خود اختصاص داده است.

همچنین روایی ابراز از طریق سنجش روایی همزمان با مقیاس‌های سازگاری زناشویی و نگرش به خیانت (روابط فرازنناشویی) انجام شد که خوده مقیاس‌های ابزار بی‌ثباتی

Reference

- 1-Garbinsky EN, Gladstone JJ, Nikolova H, Olson JG. Love, lies, and money: Financial infidelity in romantic relationships. *Journal of Consumer Research*.2020;47(1):1-24.
- 2-Isma MNP, Turnip SS. Personality traits and marital satisfaction in predicting couples' attitudes toward infidelity. *Journal of Relationships Research*.2019; 10.

- 3-Chi P, Tang Y, Worthington EL, et al. Intrapersonal and interpersonal facilitators of forgiveness following spousal infidelity: A stress and coping perspective. *Journal of clinical psychology*. 2019; 75(10):1896-915.
- 4-Apostolou M. Why Greek-Cypriots cheat? The evolutionary origins of the Big-Five of infidelity. *Evolutionary Behavioral Sciences*. 2019;13(1):71.
- 5-Conroy A, McKenna SA, Comfort ML, Darbes. Marital infidelity, food insecurity, and couple instability: A web of challenges for dyadic coordination around antiretroviral therapy. *Social Science & Medicine*. 2018;(21)4:10-17.
- 6-Shackelford TK, Besser A, Goetz AT. Personality, marital satisfaction, and probability of marital infidelity. *Individual differences research*. 2008; 6(1).
- 7-Balderrama-Durbin C, Stanton K, Snyder DK, et al. The risk for marital infidelity across a year-long deployment. *Journal of Family Psychology*. 2017; 31(5); 629.
- 8-Fincham FD, May RW. Infidelity in romantic relationships. *Current opinion in psychology*. 2017; (13):70-4.
- 9-Allen ES, Atkins DC, Baucom DH, et al. Intrapersonal, interpersonal, and contextual factors in engaging in and responding to extramarital involvement. *Clinical Psychology: Science and Practice*. 2005; 12(2);101.
- 10-Rodrigues D, Lopes D, Pereira M. Sociosexuality, commitment, sexual infidelity, and perceptions of infidelity: Data from the second love web site. *The Journal of Sex Research*. 2017; 54(2): 241-53.
- 11-Moller NP, Vossler A. Defining infidelity in research and couple counseling: A qualitative study. *Journal of Sex & Marital Therapy*. 2015;41(5): 487-97.
- 12-Scuka RF. A clinicians guide to helping couples heal from the trauma of infidelity. *Journal of Couple & Relationship Therapy*.2015; 14(2): 141-68.
- 13-Olson JR, Marshall JP, Goddard HW, Schramm DG. Shared religious beliefs, prayer, and expansion opportunities: Effects on relationship satisfaction in long-term couples. *Journal of Social and Personal Relationships*.2015;32(3):368-85.
- 14-Fallahzadeh H, Sanaei Zakir B, Farzad V. Evaluation of the effectiveness of emotion-focused couple therapy and integrated couple therapy on reducing couples intimacy anxiety. *Family research*.2011;8(32):465-84.

- 15-Ali Tabar SH, Ghanbari S, Habibi M. Investigating the relationship between premarital sex and attitudes toward extramarital affairs. Family research. 2012; 10 (38): 255-67.
- 16-Ghanji H. Personality Assessment (Questionnaire). 2006; Savalan Publication.
- 17-Afshari Kashanian O, Zahrakar K, Mohsenzadeh F,et al. Identifying the underlying factors of marital infidelity in women. Consulting research. 1999; 18(71): 122-56.